

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «МИР»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Правління

В.Л. Бабко

2019 року

**ПРАВИЛА ДОБРОВОЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ №09
(НОВА РЕДАКЦІЯ)**

м. Київ, 2019р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. «Правила добровільного страхування сільськогосподарської продукції» (надалі – Правила) розроблені відповідно до Закону України «Про страхування», Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», норм цивільного та іншого законодавства України;

1.2. На підставі цих Правил, Договорів добровільного страхування сільськогосподарської продукції (надалі – Договори страхування) Страховик здійснює добровільне страхування сільськогосподарської продукції юридичних та фізичних осіб;

1.3. Ці Правила регулюють відносини між Страховиком та Страхувальником у сфері страхування майнових інтересів фізичних та юридичних осіб, пов'язаних з відшкодуванням збитків, понесених Страхувальником або іншою особою, визначеною Страхувальником у договорі страхування, при вирощуванні, збиранні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, вирощуванні (розведенні), відгодівлі (утриманні) сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, бджолосімей та хутрових звірів, вирощуванні, розведенні, вилову (добуванні) риби та інших водних живих ресурсів, іншої тваринницької продукції (надалі -Майна);

1.4. За Договором страхування сільськогосподарської продукції, укладеним відповідно до цих Правил, Страховик зобов'язаний за встановлену договором страхування плату (страховий внесок, страховий платіж, страхову премію) здійснити виплату страхового відшкодування відповідно до умов договору страхування шляхом відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній Страхувальником у договорі страхування (Вигодонабувачу), збитку, понесеного ними у зв'язку з пошкодженням, загибеллю (втратою) посівів (посадок), загибеллю (втратою), вимушеним забоем (знищенням), травматичним пошкодженням або захворюванням сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів, недобором (недоотриманням) тваринницької продукції, продукції бджільництва, загибеллю (недобором, недоотриманням) урожаю внаслідок настання подій, які передбачені договором страхування;

1.5. У разі невідповідності окремих положень цих Правил нормам законодавства України, в тому числі внаслідок внесення змін до законів України, такі окремі положення перестають діяти. У Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування. У випадку, коли конкретні умови Договору не узгоджуються з положеннями цих Правил, застосовуються умови, визначені Сторонами Договору;

1.6. Терміни, що використовуються в цих Правилах:

1.6.1. **ВЕГЕТАЦІЙНИЙ ПЕРІОД/ВЕГЕТАЦІЯ** – період часу, протягом якого рослина активно росте і розвивається/вегетує. У сільськогосподарській практиці під терміном «вегетативний період» розуміють період від посіву рослини до настання технічної стиглості і збирання врожаю. Тривалість вегетативного періоду озимих культур становить приблизно від 260-280 до 340-360 днів, ярих - від 60-90 до 150-170 днів;

1.6.2. **ВИГОДОНАБУВАЧ** – фізична або юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, призначена Страхувальником при укладанні Договору для отримання страхового відшкодування;

1.6.3. **ГУСТОТА СТОЯННЯ РОСЛИН** – кількість рослин на одиниці площі посівів/посадок після отримання сходів рослин або відновлення вегетації;

1.6.4. **ДОГОВІР СТРАХУВАННЯ** – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі Страхувальником, на користь якої укладено Договір (Вигодонабувачу), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки і виконувати інші умови Договору;

1.6.5. **ЗАГИБЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР ТА БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ** – знищення або пошкодження надземної або підземної частини рослин на окремому полі або частині поля внаслідок несприятливих подій – страхових ризиків, що зумовлює неможливість відновлення/продовження вегетації. Загибель може бути повною або частковою. Під повною загибеллю рослин сільськогосподарських культур відкритого та/або захищеного ґрунту розуміється загибель 50-ти і більше відсотків рослин відповідної культури, якщо інше не передбачено Договором. Під повною загибеллю при страхуванні багаторічних насаджень вважається неможливість відновлення або продовження вегетації внаслідок відмирання підземної та надземної частини дерев або кущів, що підлягає викорчовуванню або зрізанню надземної частини. Під частковою загибеллю рослин сільськогосподарських культур відкритого та/або захищеного ґрунту розуміється загибель до 50-ти відсотків рослин відповідної культури, якщо інше не передбачено Договором;

1.6.6. **ЗАСТРАХОВАНА ПЛОЩА** – площа посівів сільськогосподарської культури, по відношенню до якої було укладено Договір. Місцезнаходження застрахованої площі повинно бути зазначено в заяві Страхувальника на страхування;

1.6.7. **ЗАЯВА НА СТРАХУВАННЯ** – відомості, надані Страхувальником письмово за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявлений намір про укладання Договору;

1.6.8. **ЗБИТОК** – майнові втрати Страхувальника/Вигодонабувача внаслідок пошкодження, знищення, загибелі або втрати застрахованої сільськогосподарської продукції в результаті настання страхового випадку, та такі, що підлягають відшкодуванню Страховиком на умовах Договору;

1.6.9. **ЕПІЗООТІЯ** – широке вибухоподібне розповсюдження інфекційної хвороби тварин, що охоплює значну територію, кваліфіковане підрозділом державної ветеринарної медицини як «епізоотія» (надзвичайні епізоотичні обставини);

1.6.10. **ЕПІФІТОТІЯ** – вибухоподібне розповсюдження інфекційної хвороби або шкідників рослин, що охоплює значну територію;

1.6.11. **КУЛЬТУРИ ВІДКРИТОГО ҐРУНТУ** – культури, що вирощуються безпосередньо на полі або відкритому ґрунті без застосування додаткових споруд з захисту від впливу навколишнього середовища;

1.6.12. **КУЛЬТУРИ ЗАКРИТОГО ҐРУНТУ** – культури, що вирощуються у побудованих чи спеціально пристосованих спорудах, де підтримується сприятливий природний або штучний мікроклімат для вирощування культур у несезонний період;

1.6.13. **ЛІМІТ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СТРАХОВИКА** – максимальний розмір страхового відшкодування по одному страховому випадку, по окремому страховому ризику або в цілому за Договором, тощо;

1.6.14. **ПОЛЕДІЛЯНКА** – частина орних земель сільськогосподарського призначення, відокремлена цілісна ділянка посівної площі, що має власні межі, місцезнаходження якої визначається координатами за допомогою даних глобальної навігаційної супутникової системи та/або відповідно до карт-схем полів (ділянок), та/або геоінформації відповідно до Державного земельного кадастру;

1.6.15. **СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКІ КУЛЬТУРИ** – зернові, кормові, олійні, ефіроолійні, технічні, прядивні, овочеві, лікарські, квіткові, плодові, ягідні рослини, що використовуються в сільському господарстві;

1.6.16. **СТРАХОВА ВАРТІСТЬ/ЦІНА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ** – вартість сільськогосподарської продукції, що застосовується для розрахунку страхової суми за Договором і визначається за домовленістю між Страховиком і Страхувальником, в тому числі на підставі балансової вартості витрат на посів та вирощування на одиницю площі, фіксованих варіантів ціни (опціонів), закупівельної, договірної, реалізаційної, ринкової вартості, тощо;

1.6.17. **СТРАХОВА СУМА/ЛІМІТ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ** – грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов Договору зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку;

1.6.18. **СТРАХОВЕ ВІДШКОДУВАННЯ** – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми та/або ліміту відповідальності відповідно до умов Договору при настанні страхового випадку;

1.6.19. **СТРАХОВИЙ АКТ** – документ, що підтверджує рішення Страховика здійснити виплату страхового відшкодування;

1.6.20. **СТРАХОВИЙ ВИПАДОК** – подія, передбачена Договором, що відбулась, і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу;

1.6.21. **СТРАХОВИЙ ЗАХИСТ** - зобов'язання Страховика, визначені Договором, щодо відшкодування збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку, що стався в обумовлений Договором проміжок часу;

1.6.22. **СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ (СТРАХОВИЙ ВНЕСОК, СТРАХОВА ПРЕМІЯ)** – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором;

1.6.23. **СТРАХОВЕ ПОКРИТТЯ** – відсоток страхової вартості сільськогосподарської продукції (в т.ч. витрат на посів та вирощування) або врожайності сільськогосподарської культури, в межах якого Страховик здійснює відшкодування збитку при настанні страхового випадку. Страхове покриття застосовується для визначення страхової суми за Договором;

1.6.24. **СТРАХОВИЙ РИЗИК** – певна подія, на випадок настання якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання;

1.6.25. **СТРАХОВИЙ ТАРИФ** – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування;

1.6.26. **СТРАХОВИК** – фінансова установа, яка одержала у встановленому порядку ліцензію на здійснення страхової діяльності, зареєстрована Уповноваженим органом відповідно до Закону України «Про страхування», та законодавства України. **В цих Правилах Страховик – Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «МИР»;**

1.6.27. **СТРАХУВАЛЬНИК** – юридична особа або дієздатна фізична особа, в тому числі зареєстрована як фізична особа - підприємець, що здійснює виробництво сільськогосподарської продукції, та яка є власником такої

продукції або розпоряджається та використовує таку продукцію на інших законних підставах, і яка уклала зі Страховиком Договір;

1.6.28. **ТЕРИТОРІЯ СТРАХУВАННЯ** – територія/місце дії Договору;

1.6.29. **ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОЩУВАННЯ** – система заходів вирощування та догляду сільськогосподарських культур, в тому числі багаторічних насаджень, з метою отримання сільськогосподарської продукції;

1.6.30. **ФРАНШИЗА** – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором. Франшиза за Договором може бути умовною або безумовною:

1.6.30.1. **Умовна франшиза** – частина збитку, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором, якщо її розмір не перевищує суми франшизи, зазначеної в Договорі. Збиток підлягає відшкодуванню повністю, якщо його розмір перевищує цю суму;

1.6.30.2. **Безумовна франшиза** – встановлена Договором сума збитку, що не відшкодовується Страховиком у разі настання страхового випадку. Договором може бути передбачена франшиза, за якою обмежується страхове покриття по окремим зазначеним страховим ризикам протягом певного строку від початку дії Договору.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

2.1. Предметом Договору страхування сільськогосподарської продукції є майнові інтереси, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням збитків, понесених Страхувальником або іншою особою, визначеною Страхувальником у Договорі, при вирощуванні, збиранні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, вирощуванні (розведенні), відгодівлі (утриманні) сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, бджолосімей та хутрових звірів, вирощуванні, розведенні, вилову (добуванні) риби та інших водних живих ресурсів, іншої тваринницької продукції, а саме щодо:

2.1.1. урожаю сільськогосподарських культур;

2.1.2. урожаю багаторічних насаджень;

2.1.3. сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, хутрових звірів, бджолосімей, риби та інших водних живих ресурсів і тваринницької продукції;

2.2. На особливих умовах може бути застрахована також інша сільськогосподарська продукція, ніж та, що зазначена у пп.2.1.1-2.1.3 цих Правил;

2.3. Відповідно до цих Правил застрахованою може бути як вся сільськогосподарська продукція, так і її окрема частина. При страхуванні усієї сільськогосподарської продукції може бути укладений Договір на повну вартість або на її частку;

2.4. Предметом Договору страхування, якщо це передбачене Договором, можуть бути також майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, які він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:

2.4.1. Всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню сільськогосподарської продукції, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру;

2.4.2. Витрати на запобігання або зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

2.4.3. Витрат на лікування сільськогосподарських тварин у зв'язку з захворюванням чи травмою;

2.4.4. Збитків у разі неможливості використання сільськогосподарських тварин за призначенням (для племінних тварин);

2.4.5. Інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку;

3. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ

3.1. В Договорі за згодою Сторін може бути встановлений ліміт відповідальності:

3.1.1. на окремі види сільськогосподарської продукції;

3.1.2. по окремим страховим ризикам;

3.1.3. по кожному страховому випадку;

3.1.4. по кожному застрахованому полю/ділянці, тощо;

3.2. Визначення розмірів страхової суми при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур:

3.2.1. Страхова сума встановлюється:

3.2.1.1. при страхуванні врожаю – на підставі страхової вартості сільськогосподарської продукції і рівня страхового покриття або за згодою Сторін Договору;

3.2.1.2. при страхуванні насаджень – в межах їх страхової вартості або за згодою Сторін Договору;

3.2.1.3. при страхуванні посівів – в межах витрат на посів та вирощування культури або за згодою Сторін Договору.

3.2.2. Страхова сума може становити певну частку/відсоток вартості застрахованого предмету Договору. При цьому кожний окремий предмет Договору вважається застрахованим на таку частку/вартість;

3.2.3. Вартість врожаю визначається окремо для кожної культури, якщо інше не передбачено Договором;

3.3. Визначення розмірів страхової суми при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин:

3.3.1. Страхова сума встановлюється в межах вартості сільськогосподарських тварин за цінами, що діють на момент укладання Договору, якщо інше не передбачено Договором;

3.3.2. Страхова сума може визначатися на підставі документів, що підтверджують вартість сільськогосподарських тварин, або за домовленістю Сторін;

3.3.3. Страхова сума не повинна перевищувати дійсну/ринкову вартість тварин, що склалася в регіоні страхування;

3.3.4. Вартість сільськогосподарських тварин визначається за групами тварин або на одну тварину окремо;

3.3.5. Якщо це передбачено Договором, додатково до Договору можуть включатися витрати Страховальника, пов'язані з вимушеним забоєм/евтаназією сільськогосподарських тварин, а саме доставка тварини для вимушеного забою/евтаназії на приймальний пункт/ветеринарний заклад, платою за розтин її трупа, тощо;

4. СТРАХОВИЙ РИЗИК ТА СТРАХОВИЙ ВИПАДОК

4.1. Страховими ризиками відповідно до цих Правил є :

4.1.1. При страхуванні сільськогосподарських культур:

4.1.1.1. **Буря** – сильний вітер, зафіксований гідрометеорологічною службою, швидкість якого становить від 25 м/с і більше, який може супроводжуватись атмосферними опадами. Значні швидкості вітру під час бурі викликають посилену транспірацію рослин, висихання верхніх шарів ґрунту, механічні пошкодження рослин, у супроводі злив – полягання посівів, що зумовлює значне зниження урожаю сільськогосподарських культур;

4.1.1.2. **Видування** – явище, спричинене здуванням сильним (понад 10-15 м/сек.) і тривалим вітром верхніх шарів ґрунту разом з посіяним насінням, а іноді і зі сходами рослин. Спостерігаються на безструктурних розпилених ґрунтах при сильному вітрі в суху погоду;

4.1.1.3. **Вимерзання** – загибель сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень внаслідок зниження температури повітря або ґрунту нижче критичної для рослин межі протягом 1 доби і більше. Вимерзання спричиняє пошкодження вузлів куштиння, кореневої системи озимих зернових, надземних та підземних частин багаторічних насаджень;

4.1.1.4. **Вимокання** – весняна загибель сільськогосподарських культур внаслідок недостатчі кисню для дихання, що зумовлюється тривалим перебуванням їх в умовах застою талої води;

4.1.1.5. **Випадіння рослин** – явище, що спостерігаються при різкому і активному наростанні тепла в період відновлення вегетації та одночасно при недостатчі вологи у верхньому шарі ґрунту. При цьому вторинна коренева система не встигає використовувати вологу більш глибоких шарів ґрунту і рослини гинуть. Це явище більш розповсюджене при пізніх веснах;

4.1.1.6. **Випирання** – загибель рослин внаслідок розриву кореневої системи, оголення вузлів куштиння озимих культур чи кореневої шийки багаторічних трав в результаті неодноразового розмерзання і замерзання верхнього перезволоженого шару ґрунту;

4.1.1.7. **Випрівання** – загибель рослин озимих культур та багаторічних трав внаслідок тривалого перебування рослин під високим сніговим покривом, коли температура ґрунту на глибині залягання вузла куштиння близька до 0° упродовж 80-100 днів (не обов'язково підряд) та при слабкому промерзанні або талому ґрунті. Відбувається аномальний ріст конусу наростання взимку, ураження грибковими хворобами і, внаслідок цього, загибель рослин ранньої весни;

4.1.1.8. **Вторинні хвороби рослин** – масовий розвиток захворювань рослин, що викликаються напівпаразитичними збудниками, що є наслідком первинного механічного пошкодження рослин градом, бурею, зливою, низькою температурою, стоячою водою чи іншими подіями;

4.1.1.9. **Град** – вид атмосферних опадів, що являють собою льодяні утворення, які випадають влітку, як правило із зливовим дощем або під час грози, і викликають загибель бо пошкодження сільськогосподарських культур в результаті безпосередньої механічної дії на надземні органи рослини, а також зменшення врожаю сільськогосподарської культури і вторинні захворювання сільськогосподарських культур;

4.1.1.10. **Ґрунтова кірка** – сильно ущільнений, зцементований поверхневий шар ґрунту. В одних випадках кірка відстає у вигляді плиток, в других – представляє монолітний міцний шар, який поступово переходить в нижні рихлі шари. Виникає на поверхні ґрунту після сильних дощів, частіше липневих, при наступному підвищенні денних температур і температури поверхні ґрунту;

4.1.1.11. **Епіфітотійний розвиток хвороб рослин** – масове розповсюдження хвороб рослин, яке кваліфіковане Державною ветеринарною та фітосанітарною службою як «Епіфітотія»;

4.1.1.12. **Епіфітотійне розмноження шкідників рослин** – раптове, масове розмноження шкідників рослин, яке кваліфіковане Державною ветеринарною та фітосанітарною службою як «Епіфітотія»;

4.1.1.13. **Заморозок** – зниження температури нижче 0°C на поверхні ґрунту і рослин, що спостерігається у вегетаційний період при позитивних середньодобових температурах повітря, яке викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок появи в пошкодженій рослині одного або більше симптомів, таких як: внутрішньоклітинні кристали льоду, що порушують клітинну структуру (клітинна загибель), загибель репродуктивних органів і зневоднення або «висмоктування зерна». На розподіл та інтенсивність заморозків, крім атмосферних процесів, великий вплив мають місцеві умови (форми рельєфу, близькість великих водойм і міст, а також фізичні властивості ґрунту);

4.1.1.14. **Землетрус** – коливання земної кори, зумовлене природними геофізичними явищами, що викликають розломи, зсуви, зміщення ділянок земної поверхні, що робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур і, як наслідок, зниження чи втрату їх врожаю;

4.1.1.15. **Земельний або земельно-водний селі** – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах чи передгір'ях, викликає загибель рослин внаслідок механічного впливу на надземні органи рослин шляхом їх виривання, вимивання та замулювання;

4.1.1.16. **Земельний зсув** – зміщення великих мас ґрунту, що викликає пошкодження чи загибель рослин в результаті механічного пошкодження надземної частини рослин або робить неможливим своєчасне виконання технологічних операцій при вирощуванні сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень (посівів, насаджень тощо) або зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння на більш низький рівень без втрати контакту з нерухомою основою;

4.1.1.17. **Злива/сильна злива** – сильний дощ з кількістю опадів 30 мм і більше за 1 годину і менше, що призводить до пошкодження рослин, викликає полягання, водну ерозію ґрунту, сприяє утворенню ґрунтової кірки;

4.1.1.18. **Зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню** – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи стихійних явищ (землетрусу, зсуву тощо), що унеможливує проведення зрошення і призводить до зниження врожаю або повної загибелі рослин (посівів) внаслідок нестачі вологи;

4.1.1.19. **Лавина** – сніговий обвал, що викликає пошкодження чи загибель урожаю, посівів у прояві механічного пошкодження надземної частини рослин, що робить неможливим подальше виконання технологічних операцій щодо вирощування сільгоспкультури;

4.1.1.20. **Льодова кірка** – шар льоду, що утворюється внаслідок чергування відлиг та морозів і щільно прилягає до поверхні ґрунту. Висота льодової кірки коливається від 20 до 50 мм, а максимальна досягає 150 мм. Загибель рослин від задухи відбувається при тривалому перебуванні під льодяною кіркою (протягом 30-40 днів та більше) внаслідок порушення газообміну - підвищення концентрації вуглекислого газу, нестачі кисню. Пошкодження рослин від льодяної кірки відбуваються і внаслідок прямої механічної дії - розриву коренів, вузлів куціння;

4.1.1.21. **Ожеледь** – шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин;

4.1.1.22. **Паводок** (повінь, паводь, високі рівні води) – надлишок вологи (рясні опади або інтенсивне танення снігу), що викликає застоювання води на полях і, як наслідок, загибель рослин в результаті порушення газообміну, що також призводить до втрати або повної загибелі врожаю внаслідок неможливості проведення збиральних робіт. Фітопатогенний вплив надлишкової вологості на рослини полягає у тому, що на тих ділянках, де довгий час зберігається волога, починають виникати захворювання, такі як кореневі та стеблові гнилі, що призводять до значного зниження врожайності;

4.1.1.23. **Пилові бурі** – перенесення великої кількості пилу внаслідок сильного вітру, що призводить до руйнування поверхневого шару ґрунту, не закріпленого рослинністю. Сильна пилова /піщана/ буря – при швидкості вітру 15 м/с і більше протягом 12 годин і більше. Пилові бурі завдають значних пошкоджень посівам – оголюють кореневу систему рослин, заносять посіви шаром ґрунту або піску, виносять з полів продуктивні шари ґрунту тощо;

4.1.1.24. **Пожежа** – неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням сільськогосподарської продукції в результаті дії вогню (в тому числі викликаного ударом блискавки, аварією електромережі, вибухом, самозайманням, тощо), що здатний самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначеними для його

розведення і підтримання, а також пошкодження або знищення застрахованих об'єктів продуктами горіння і засобами пожежогасіння, що застосовуються з метою попередження пожежі;

4.1.1.25. Посуха/засуха – загибель рослин внаслідок комплексу гідрометеорологічних умов, що створюють невідповідність між потребою рослин у воді та надходженням її з ґрунту, або загибель та пошкодження рослин внаслідок тривалого дефіциту опадів при підвищеному температурному режимі у теплий період року, внаслідок чого вичерпуються запаси вологи ґрунту за рахунок випаровування і транспірації. Складаються несприятливі умови для вегетації рослин, врожай сільськогосподарських культур різко знижується або гине. При цьому розрізняють атмосферну або повітряну посуху, коли опадів випадає недостатньо, утримуються високі температури повітря на фоні низької вологості повітря (менше 30%), та ґрунтову посуху, коли відбувається висушування ґрунту, що приводить до недостатнього забезпечення рослин водою і викликає передчасне пожовтіння та засихання рослин. Критерії посухи – зниження відносної вологості повітря вдень до 30 відсотків і менше протягом 10 днів і більше, зниження запасів продуктивної вологи орного шару ґрунту до 10 мм і менше у період сівби озимини і ярини; зниження запасів продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту до 30 відсотків і менше НПВ (найменшої польової вологоємкості) в інший період вегетації;

4.1.1.26. Протиправні дії третіх осіб – дії будь-яких сторонніх (третьох) осіб, які не беруть участі у страхуванні, направлені проти сільськогосподарських культур та споруд закритого ґрунту Страхувальника, а саме: хуліганство, грабiж, розбiй, підпал, крадіжка сільськогосподарських культур з поля у період вегетації, пошкодження посівів третіми особами, а також руйнування, пошкодження чи крадіжка покриттів і несучих конструкцій теплиць, парників, оранжерей, що викликає пошкодження або знищення посівів або насаджень сільськогосподарських культур, які вирощуються в закритому ґрунті, якщо у даному випадку проти осіб порушена кримінальна справа, та інші дії сторонніх (третьох) осіб щодо рослинницьких насаджень Страхувальника, зазначені в Договорі;

4.1.1.27. Сильний вітер – рух повітря з максимальною швидкістю 25 м/с, у високогір'ї Карпат і гірському районі АР Крим – 40 м/с і більше, викликаний нерівномірним розподілом атмосферного тиску і спрямований із зони високого тиску до зони низького. Значні швидкості вітру викликають посилену транспірацію рослин, висихання верхніх шарів ґрунту, механічні пошкодження рослин, у супроводі злив – полягання посівів, що зумовлює значне зниження урожаю сільськогосподарських культур;

4.1.1.28. Смерч – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дощової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині. Швидкість вітру в смерчі досягає 50-100м/с і може викликати катастрофічні руйнування, іноді з людським жертвами. Для території України явище рідкісне. Спостерігається, як правило, в теплу пору року, має локальний характер;

4.1.1.29. Суховій – вітер зі швидкістю більше 5 м/с при відносній вологості повітря 30 % і нижче, температурі повітря 25°C і вище, дефіциту вологості повітря 15 мілібарів і більше, що спричиняє зневоднення рослин і порушення в них фізіологічних процесів;

4.1.1.30. Тривалі/затяжні дощі – інтенсивні атмосферні опади, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби, інколи декількох дiб (2-3) з кількістю опадів 100 мм і більше. Спричиняють перезволоження ґрунту, «стікання» зерна, розповсюдження грибкових захворювань на посівах;

4.1.1.31. Удар блискавки – спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає запалення, пошкодження або повне знищення сільськогосподарської продукції;

4.1.1.32. Ураган – сильний вітер руйнівної сили та значної тривалості, який викликає катастрофічні руйнування. Швидкість вітру в урагані більше 32 м/с;

4.1.1.33. Шквал – різке короткочасне підсилення швидкості вітру під час грози або перед грозою. Максимальна швидкість вітру при шквалах може перевищувати 40 м/с;

4.1.1.34. Будь-яка подія, що настала протягом строку дії Договору страхування;

4.1.2. При страхуванні тварин:

4.1.2.1. Аварійні випадки – значні пошкодження або збій в роботі систем тепло-, газо-, водопостачання або водовідведення, каналізації, опалення, кондиціонування, пожежогасіння (в тому числі в разі їх помилкового спрацювання), електричних мереж в межах споруди; пошкодження або вихід з ладу обладнання, устаткування, машин і механізмів, призначених для забезпечення і підтримання життєдіяльності тварин, та інші випадки, вказані в Договорі, що призвели до загибелі, падежу або вимушеного забою сільськогосподарських тварин;

4.1.2.2. Вибух – швидкий одночасний викид енергії, внаслідок чого відбувається знищення або пошкодження застрахованих тварин;

4.1.2.3. Вимушений забій, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією – вимушений забій застрахованих сільськогосподарських тварин та/або птиці за розпорядженням Державної ветеринарної та фітосанітарної служби, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією;

4.1.2.4. **Нещасний випадок** – раптова, випадкова, короткочасна, непередбачувана та не залежна від волі Страхувальника подія, що фактично відбулась у строк та у місці дії Договору і внаслідок якої настали розлад здоров'я, загибель або падіж застрахованих сільськогосподарських тварин;

4.1.2.5. **Патологічні пологи** – будь-які порушення родової діяльності застрахованої сільськогосподарської тварини;

4.1.2.6. **Пожежа** – виникнення вогню, здатного самостійно розповсюджуватися зовні місць, спеціально призначених для його розведення та підтримки. При цьому підлягають відшкодуванню збитки, що виникли внаслідок заходів для гасіння пожежі і для запобігання її розповсюдження.

4.1.2.7. **Протиправні дії третіх осіб** – одна або кілька з зазначених дій сторонніх (третіх) осіб, які не є стороною Договору страхування, щодо застрахованих сільськогосподарських тварин: крадіжка, грабіж, хуліганство, розбій, підпал та інше умисне знищення або пошкодження застрахованих тварин (акти вандалізму, підриг тощо). При цьому:

4.1.2.7.1. **Крадіжка** – таємне викрадення застрахованих тварин з території страхування шляхом проникнення в закриті приміщення з використанням відмичок, підроблених ключів, інших інструментів або технічних засобів, а також зі зломом конструктивних елементів будівель і приміщень;

4.1.2.7.2. **Грабіж** – відкрите викрадення застрахованих тварин з території страхування;

4.1.2.7.3. **Хуліганство** – грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом;

4.1.2.7.4. **Розбій** – напад з метою заволодіння застрахованими тваринами та (або) птицею, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства;

4.1.2.7.5. **Підпал** – свідоме викликання пожежі шляхом застосування джерела вогню до певних об'єктів;

4.1.2.8. **Стихійне лихо** (явище) – надзвичайне природне явище, що діє з великою руйнівною силою, завдає значної шкоди району, в якому відбувається, порушує нормальну життєдіяльність населення;

4.1.2.9. **Хвороби:**

- Інфекційні (розлад здоров'я тварин, що виникають внаслідок зараження живими збудниками (вірусами, патогенними білками-пріонами, бактеріями, рикетсіями, найпростішими грибами, мікоплазмами, іншими патогенними мікробами) і передаються від інфікованих тварин здоровим);

- Інвазійні (хвороби, збудниками яких є тваринні організми, такі як найпростіші, гельмінти та інші паразити);

- Неінфекційні;

4.1.2.10. Будь-яка подія, що настала протягом строку дії Договору страхування;

4.2. Договір може бути укладений на випадок настання як всіх, так і окремих з перерахованих в пп.4.1.1-4.1.2 цих Правил страхових ризиків;

4.3. Страховим випадком відповідно до цих Правил є факт понесення Страхувальником/Вигодонабувачем збитків при здійсненні ним господарської діяльності, пов'язаної із володінням, користуванням та розпорядженням сільськогосподарською продукцією внаслідок повної або часткової загибелі та/або пошкодження посівів; пошкодження та/або загибелі насаджень; неотримання або недоотримання врожаю; протиправних дій третіх осіб, загибелі, падежу або вимушеного забою застрахованих сільськогосподарських тварин, травматичного пошкодження або захворювання в результаті подій (страхових ризиків), передбачених в пп.4.1.1-4.1.2 цих Правил;

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

5.1. Не підлягають відшкодуванню непрямі збитки Страхувальника (пеня, штраф, неустойка), моральна шкода, упущена вигода (втрата прибутку), втрата товарного вигляду сільськогосподарської продукції, судові витрати, витрати, пов'язані з інфляційними процесами, тощо, непрямі збитки), моральна шкода, збитки завдані третім особам внаслідок споживання (використання) застрахованої сільськогосподарської продукції;

5.2. Не вважаються страховим випадком і не відшкодовуються збитки внаслідок дії причин та обставин, що виникли до початку дії Договору, але були виявлені тільки після укладання Договору;

5.3. Виключення із страхових випадків при страхуванні сільськогосподарських культур:

5.3.1. Якщо умовами Договору не передбачено інше, Страховик не відшкодовує збитки, завдані Страхувальнику/Вигодонабувачу при страхуванні сільськогосподарських культур/продукції рослинництва у разі:

5.3.1.1. страхових випадків, що настали у таку пору року, коли за технологією вирощування для даної місцевості і пори року, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень повинен бути зібраним;

5.3.1.2. ядерного інциденту, впливу іонізуючого випромінювання або радіоактивного забруднення;

5.3.1.3. різного роду воєнних дій або військових заходів та їх наслідків, збрардь війни, а також внаслідок громадянської війни, народних заворушень і страйків, арешту або знищення врожаю сільськогосподарських культур,

посівів і багаторічних насаджень на вимогу військової чи цивільної влади, прямих або побічних наслідків терористичних актів, включаючи пошкодження або знищення майна від пожежі або вибуху, прямо чи побічно з цим пов'язаних;

5.3.1.4. навмисних дій, необережності, грубої необережності, недбалості Страхувальника, Вигодонабувача чи їх представників, працівників Страхувальника – юридичної особи, членів родини Страхувальника – фізичної особи або інших осіб, що спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, а також третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання щодо збереження застрахованої сільськогосподарської культури;

5.3.1.5. крадіжки, грабежу сільськогосподарської продукції під час/безпосередньо після настання страхового випадку, якщо Страхувальником не було здійснено заходів для збереження сільськогосподарської продукції, що залишилась після події, що має ознаки страхового випадку;

5.3.1.6. нез'ясування зникнення сільськогосподарської продукції;

5.3.1.7. виникнення будь-якої відповідальності перед третіми особами;

5.3.1.8. проведення Страхувальником робіт із заорення пошкоджених посівів, пересівання, підсівання, допуску випасу худоби або збирання врожаю до огляду таких площ Страховиком та складання акту огляду;

5.3.1.9. техногенних аварій, хімічного або будь-якого іншого забруднення та зараження врожаю, посівів сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень та навколишнього середовища до, під час або після періоду дозрівання врожаю;

5.3.1.10. невиконання/часткового виконання Страхувальником рекомендацій Страховика або уповноваженої Страховиком особи, правил та приписів органів пожежного нагляду та інших компетентних органів у встановлені строки;

5.3.1.11. порушення Страхувальником технології вирощування, збирання врожаю сільськогосподарських культур;

5.3.1.12. хвороби рослин, якщо запобіжні заходи щодо розвитку та поширення не здійснювалися або здійснювалися не в повній мірі і таке явище не визнане «Епіфітотією»;

5.3.1.13. вторинних хвороб рослин, якщо ці хвороби не сталися внаслідок страхових ризиків, передбачених цими правилами;

5.3.1.14. ушкодження врожаю, посівів шкідниками рослин за умови, якщо дії та заходи боротьби з ними не проводилися або проводилися не в повній мірі;

5.3.1.15. Якщо інше не передбачено умовами Договору, ламання окремих гілок, пагонів багаторічних насаджень не розглядаються як страховий випадок;

5.3.1.16. Умовами Договору можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків;

5.4. Виключення із страхових випадків при страхуванні сільськогосподарських тварин:

5.4.1. Якщо інше не передбачено Договором, не підлягають страхуванню тварини, які:

5.4.1.1. на момент укладання Договору були хворими, виснаженими та/або у яких лабораторними дослідженнями встановлена позитивна реакція на певну інфекційну хворобу;

5.4.1.2. перебувають у місцевості, де оголошений карантин;

5.4.1.3. утримуються з порушенням зооветеринарних вимог;

5.4.1.4. утримуються у спорудах, що знаходяться в зоні підвищеного ризику, та яким загрожує повінь, зсув, обвал, тощо, з моменту оголошення в установленому законодавством України порядку про таку загрозу;

5.4.1.5. перебувають в стані дородового чи післяродового залежування;

5.4.1.6. не досягли або перевищують вікову межу, передбачену умовами Договору;

5.4.1.7. не пройшли необхідну реєстрацію/ідентифікацію в органах зооветеринарного нагляду (не мають індивідуальних номерів, для племінних тварин – племінного свідоцтва);

5.4.1.8. не отримали необхідні щеплення та інші заходи імунізації, профілактики;

5.4.2. Якщо інше не передбачено Договором страхування, не відшкодовуються збитки, завдані Страхувальнику/Вигодонабувачу у разі:

5.4.2.1. планового забою тварин, а також із господарських міркувань (старість, зниження продуктивності, яловість, з метою реалізації м'яса, тощо);

5.4.2.2. загибелі або вимушеного забою тварин через вимкнення систем опалення, вентиляції (з причин, не пов'язаних з вимкненням електроенергії в зв'язку із настанням страхового випадку) або іншого обладнання, припинення постачання електроенергії;

5.4.2.3. втрати здатності тварин до запліднення чи розмноження, як результат хвороби або нещасного випадку;

5.4.2.4. хвороб та травм тварин, що були відомі Страхувальнику до моменту укладення Договору;

5.4.2.5. використання тварин Страхувальником/Вигодонабувачем не за призначенням або використанням за призначенням, не зазначеним в Договорі;

5.4.2.6. загибелі тварин від виснаження (кахеція);

5.4.2.7. зникнення тварин природним шляхом (заблукали, втекли з місця утримання, тощо);

5.4.2.8. необережності Страхувальника/Вигодонабувача, його працівників, представників або членів його сім'ї, що призвела до загибелі тварин;

5.4.2.9. будь-яких військових дій, вторгнення військ, повстання, громадських заворушень та страйків, терористичних актів, конфіскації, примусового вилучення, ревізії чи іншого вилучення, накладеного правоохоронними або іншими, уповноваженими на це, органами;

5.4.2.10. ядерного інциденту, впливу іонізуючого випромінювання або радіоактивного забруднення;

5.4.2.11. недотримання Страхувальником ветеринарно-зоотехнічних правил утримання тварин, в тому числі не проведення або несвоєчасне проведення профілактичних та протиепізootичних заходів, передбачених ветеринарним планом господарства, невиконання рекомендацій та розпоряджень спеціалістів ветеринарної медицини;

5.4.2.12. порушення Страхувальником умов годівлі та утримання, в тому числі внаслідок харчового отруєння, використання неякісних кормів, їх недостатня або надмірна кількість;

5.4.2.13. падежу, знищення/евтаназії, вимушеного забою або прирізки тварин, внаслідок дії подій, не пов'язаних із страховим випадком;

5.4.2.14. падежу або вимушеного забою в результаті захворювання тварин протягом зазначеного в Договорі строку з початку дії Договору, якщо інше ним не передбачено;

5.4.2.15. Умовами Договору можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків;

5.4.3. Якщо інше не передбачено Договором, Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або частково, якщо страховий випадок стався внаслідок:

5.4.3.1. нападу іншої тварини, яка також є власністю Страхувальника/Вигодонабувача;

5.4.3.2. глистяної інвазії;

5.4.3.2. пологів, якщо спеціаліста ветеринарної служби було викликано пізніше двох годин від початку пологової діяльності;

5.4.3.3. харчового отруєння;

5.4.3.4. алергічних реакцій на введення лікарських засобів або побічної, негативної дії лікарських засобів;

5.4.3.4. вакцинації;

5.4.3.5. Якщо інше не передбачено Договором, не підлягають страховому відшкодуванню витрати Страхувальника, пов'язані з щепленням та іншими заходами з імунізації тварин, що проводяться за вимогою служби ветеринарної медицини або є планово нею передбаченими;

5.5. Поширення дії Договору щодо випадків, які є виключеннями зі страхових випадків, та щодо яких встановлено обмеження при страхуванні за умовами цього розділу Правил, можливе за умови включення додаткових умов до Договору та збільшення розміру страхового тарифу шляхом застосування підвищуючих коефіцієнтів;

5.6. Договором можуть бути передбачені інші виключення із страхових випадків та обмеження страхування;

6. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ

6.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків внаслідок дії страхових ризиків. Конкретний розмір страхового тарифу при страхуванні сільськогосподарської продукції визначається у Договорі за згодою Сторін;

6.2. Тарифи за страховими ризиками, передбаченими цими Правилами, наведені у Додатку 1 до цих Правил;

6.3. Під час визначення розміру страхового платежу, що підлягає сплаті за Договором, Страховик застосовує розроблені ним страхові тарифи, що визначають розмір страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування, з урахуванням предмету страхування та характеру страхового ризику згідно Додатку 1 до цих Правил;

6.4. Страховий платіж за Договором повинен бути сплачений Страхувальником одноразово за весь строк страхування, якщо інше не передбачено Договором. Страхувальник має право, за погодженням зі Страховиком, на сплату страхових платежів частинами в порядку і на умовах, передбачених Договором;

6.5. У разі, якщо на момент настання страхового випадку страховий платіж не сплачений Страхувальником у повному розмірі до закінчення строку, визначеного для його внесення, страхове відшкодування здійснюється Страховиком пропорційно відношенню суми сплаченого страхового платежу до суми повного страхового платежу, зазначеного в Договорі, якщо інше не передбачено Договором;

6.6. Якщо умовами Договору передбачена сплата страхового платежу частинами і чергова частина страхового платежу не сплачена у визначений Договором строк, дія Договору припиняється наступного дня після закінчення строку, за який сплачено платіж. При цьому, якщо під час дії Договору настає страховий випадок, Страховик несе зобов'язання по виплаті страхового відшкодування в повному розмірі;

6.7. Страхувальники згідно з укладеними Договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальники – нерезиденти – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України;

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

7.1. Договір укладається на погоджений Страхувальником і Страховиком строк. Договір вважається короткостроковим, якщо він укладений на строк менше одного року. Дата початку та дата закінчення строку дії Договору зазначаються в Договорі;

7.2. Договір набуває чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором, діє протягом строку, зазначеного в Договорі, та закінчується о 24-ій годині дня, зазначеного як останній день дії Договору;

7.3. Якщо інше не передбачено Договором страхування, страховий захист щодо посівів/насаджень сільськогосподарської культури закінчується не пізніше дати відновлення весняної вегетації посівів озимих сільськогосподарських культур, стосовно яких укладений Договір, у відповідній області/регіоні;

7.4. Якщо інше не передбачено Договором, страховий захист щодо врожаю сільськогосподарської культури припиняється в день закінчення у господарстві його збирання, але не пізніше дати закінчення строку дії Договору страхування;

7.5. Договір діє на території України, якщо інше ним не передбачено;

7.6. Під місцем дії Договору відносно сільськогосподарської продукції/культур розуміється застрахована площа поля/ділянки, що має територіальні ознаки відповідно до фіксованих координат за допомогою даних глобальної навігаційної супутникової системи та/або відповідно до чинних документів на користування землею, на якій вирощується сільськогосподарська культура: карт-схем полів/ділянок та/або геоінформації відповідно до Державного земельного кадастру;

7.7. Сільськогосподарські тварини за цими Правилами вважаються застрахованими тільки на тій території, що зазначена у Договорі. Якщо застраховані тварини вилучаються з визначеної в Договорі території страхування без попереднього узгодження із Страховиком, страховий захист щодо цих тварин припиняється;

7.8. Договором страхування може передбачатися страхування тварин під час їх перевезення, як по території України так і за межі України. При цьому відповідальність Страховика поширюється на період транспортування тварин до місця призначення;

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ. ФРАНШИЗА

8.1. Загальні положення:

8.1.1. Договір добровільного страхування сільськогосподарської продукції укладається на підставі письмової заяви Страхувальника встановленої Страховиком форми або усної заяви Страхувальника, та інших документів на вимогу Страховика;

8.1.2. У випадку втрати Страхувальником оригінального примірника Договору йому видається дублікат. Після видачі дублікату втрачений оригінал Договору вважається недійсним і страхове відшкодування за ним не здійснюється;

8.1.3. При укладанні Договору Страховик має право отримати у Страхувальника додаткову інформацію та документи:

8.1.3.1. довідку про фінансовий стан Страхувальника;

8.1.3.2. аудиторський висновок;

8.1.3.3. документи, що підтверджують вартість предмету Договору;

8.1.3.4. довідку або висновки відповідних органів або спеціалістів, та інші документи, необхідні для оцінки Страховиком страхового ризику;

8.1.3.5. інші документи, що Страховик вважає необхідними для оцінки ступеня ризику, ідентифікації та вартості предмету Договору;

8.1.4. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту документів, наданих для укладання Договору;

8.1.5. Договір страхування укладається у письмовій формі. Факт укладення Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом);

8.1.6. При укладанні Договору Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для визначення імовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків. Істотними визнаються обставини, зазначені Страховиком у Договорі та/або в Заяві Страхувальника на страхування;

8.1.7. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну із Сторін укласти Договір. Страховик залишає за собою право відмовитися від укладання Договору;

8.1.8. При укладанні Договору за згодою Сторін може бути встановлена умовна, безумовна або франшиза за часом, чи рівень страхового покриття;

8.1.9. Вид франшизи та її розмір визначає Страховик. Франшиза за Договором може бути встановлена у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі;

8.1.10. Рівень страхового покриття може встановлюватись до показника страхової вартості (суми витрат на одиницю площі) або середньої врожайності сільськогосподарської культури чи показника страхової вартості сільськогосподарської тварини;

8.1.11. Договором можуть бути передбачені умови страхування інші, ніж викладені в цих Правилах, якщо це не суперечить законодавству України;

8.1.12. В Договорі Страхувальником та Страховиком може бути передбачено, що окремі положення цих Правил не включаються в Договір і не діють у конкретних умовах страхування. В разі, якщо конкретні умови Договору не узгоджуються з положеннями цих Правил, застосовуються умови, визначені Сторонами Договору.

8.1.13. За заявою Страхувальника Страховик може прийняти рішення про коригування умов Договору (внесення змін та/або доповнень), якщо в період його дії відбувається зміна ступеню ризику або обсягу страхової відповідальності;

8.2. Особливості укладання Договору добровільного страхування сільськогосподарських культур:

8.2.1. До Заяви на страхування Страхувальником на вимогу Страховика надаються:

8.2.1.1. довідка Державної служби статистики України про врожайність відповідної культури за останні 5 років, звіт про збір урожаю сільськогосподарських культур зі всіх площ – полів/ділянок земель або довідка про врожайність, затверджена належним чином;

8.2.1.2. карта-схема землекористування;

8.2.1.3. технологічна карта вирощування сільськогосподарської культури;

8.2.1.4. інформація, що характеризує сортову, посівну та врожайну якість насіння;

8.2.1.5. інформація про сівозміни/схеми сівозміни на землях Страхувальника;

8.2.1.6. розрахунок загальних витрат на одиницю посівної площі сільськогосподарської культури;

8.2.1.7. інформація про події, що мають ознаки страхових випадків за останні 5 років, якщо інше не передбачено Договором;

8.2.2. Договір страхування врожаю сільськогосподарських культур, або посівів сільськогосподарських культур може бути укладений на окрему культуру або декілька культур з відшкодуванням збитків за кожній культурі;

8.2.3. Культури, що вирощуються у закритому ґрунті, приймаються на страхування не пізніше початку виробничого циклу/посіву/висадки, якщо інше не передбачено Договором;

8.2.4. Договір страхування укладається, якщо інше ним не передбачено, щодо:

8.2.4.1. озимих культур: після появи сходів восени та/або відновлення вегетації навесні;

8.2.4.2. ярих зернових, зернобобових, кукурудзи, технічних, кормових культур, тощо: після появи сходів навесні;

8.2.4.3. посадок, насаджень: після їх приживання, відновлення вегетації навесні;

8.3. Особливості укладання Договору добровільного страхування сільськогосподарських тварин:

8.3.1. При укладанні Договору Страхувальник зобов'язаний надати Страховику:

8.3.1.1. всю інформацію про тварини: опис тварин (вид, ім'я (кличку), масть, вік тощо);

8.3.1.2. інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеня страхового ризику стосовно тварин, що приймаються на страхування, та про відому йому небезпеку, яка може призвести до настання страхового випадку;

8.3.1.3. інформація про події, що мають ознаки страхових випадків за останні 5 років, якщо інше не передбачено Договором;

8.3.2. При страхуванні елітних/плеємних продуктивних тварин Страхувальник зобов'язаний надати документ, який підтверджує плеємний статус та вартість тварини;

8.3.3. При страхуванні сільськогосподарських тварин на страхування приймається все поголів'я тварин окремого виду, якщо інше не передбачено умовами Договору;

9. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

9.1. Страхувальник має право:

9.1.1. На отримання страхового відшкодування при настанні страхового випадку на умовах Договору;

9.1.2. Ініціювати внесення змін та/або доповнень до Договору, дострокове припинення дії Договору за умови письмового повідомлення Страховика про причини прийняття такого рішення;

9.1.3. Отримати дублікат Договору (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва) у разі втрати оригіналу протягом строку дії Договору (страхового поліса, сертифіката, свідоцтва), для чого потрібно звернутися до Страховика з письмовою заявою про видачу дубліката. Після цього втрачений примірник вважається недійсним і виплати страхового відшкодування згідно з втраченим примірником не здійснюються;

9.1.4. При укладанні Договору призначати Вигодонабувача, який може зазнати збитків внаслідок настання страхового випадку, для отримання страхового відшкодування, а також змінювати його до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором;

9.1.5. Подати заяву на переукладення Договору у разі здійснення ним заходів, що зменшили ступінь страхового ризику, або при збільшенні вартості/ціни предмету Договору;

9.1.6. Оскаржити в судовому порядку відмову Страховика у здійсненні страхового відшкодування;

9.1.7. Умовами Договору можуть бути передбачені також інші права Страхувальника, що не суперечать законодавству України та цим Правилам;

9.2. Страхувальник зобов'язаний:

9.2.1. Своєчасно вносити страхові платежі в порядку і на умовах Договору;

9.2.2. При укладанні Договору надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику;

9.2.3. При укладенні Договору повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору;

9.2.4. Надавати Страховику можливість проведення огляду предмету страхування до укладання Договору, у період його дії та після настання страхового випадку;

9.2.5. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

9.2.6. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений Договором;

9.2.7. При настанні страхового випадку здійснити заходи, передбачені в розділі 11 цих Правил;

9.2.8. Дотримуватися технології вирощування культур, щодо яких укладений Договір, збирання їх врожаю, зооветеринарних вимог утримання тварин, правил і норм техніки безпеки, пожежної безпеки, вимог відповідних державних органів нагляду;

9.2.9. Зберігати до прибуття Страховика пошкоджену і вцілілу сільськогосподарську продукцію в тому вигляді, який вона має після настання страхового випадку;

9.2.10. Вжити всіх можливих заходів для забезпечення реалізації Страховиком права зворотної вимоги до особи, винної в настанні страхового випадку, в тому числі передати Страховику всі наявні в нього документи, що підтверджують вину особи у завданні збитку;

9.2.11. Умовами Договору можуть бути передбачені інші обов'язки Страхувальника, що не суперечать законодавству України та цим Правилам;

9.2.12. У разі укладення Договору добровільного страхування сільськогосподарських культур Страхувальник додатково зобов'язаний:

9.2.12.1. Подати Страховику необхідну інформацію про середню врожайність у господарстві або районі/області, ціну за 1 центнер продукції та застраховану площу, що зазначені у Договорі, перелік виконаних робіт, які передбачені технологією вирощуванню культур, що приймаються на страхування;

9.2.12.2. У строк, передбачений в Договорі, повідомити Страховика про дату початку збирання врожаю і надати йому можливість інспекції посівів застрахованої сільськогосподарської культури, якщо це передбачено умовами Договору;

9.2.13. У разі укладання Договору добровільного страхування сільськогосподарських тварин Страхувальник додатково зобов'язаний:

9.2.13.1. Утримувати тварин у відповідності з правилами протипожежної безпеки, дотримуватися зооветеринарних та санітарних правил щодо утримання та годівлі тварин, виконувати вимоги відповідних компетентних органів нагляду в повному обсязі, в тому числі проведення профілактичних та протиепізоотичних заходів, передбачених ветеринарним планом господарства, та не допускати дії факторів, виникнення яких може підвищувати ступінь страхового ризику;

9.2.13.2. Вживати усіх можливих заходів щодо рятування та надання допомоги застрахованим тваринам, запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку. Вживаючи такі заходи, Страхувальник повинен дотримуватись рекомендацій Страховика, якщо вони надані Страхувальнику;

9.2.13.4. Надавати Страховику можливість огляду умов утримання тварин, їх годівлі та використання до укладання Договору, в період його дії та загиблих тварин внаслідок настання страхового випадку;

9.2.13.5. негайно в строк, передбачений Договором, письмово повідомити Страховика, якщо втрачена тварина знайдена і повернута Страхувальнику, або якщо Страхувальнику стало відомо про місцезнаходження втраченої тварини;

9.2.13.6. Якщо втрачена тварина знайдена і повернута Страхувальнику, протягом місяця повернути Страховику отримане страхове відшкодування за таку тварину;

9.2.14. До прибуття представника Страховика та/або експерта зберігати всю сільськогосподарську продукцію, що залишилась (як пошкоджена, так і не пошкоджена), в тому стані, в якому вона знаходилась після настання події, що має ознаки страхового випадку, та надати її для огляду представнику Страховика та/або експерту;

9.2.15. Надати Страховику можливість проводити огляд і обстеження Майна, приймати участь у розслідуванні причин настання страхового випадку та визначенні розміру збитку;

9.2.16. Надавати Страховику всю наявну інформацію та документи, що стосуються факту, причин, обставин настання страхового випадку та розміру завданого збитку;

9.2.17. Повідомити Страховика про будь-які кошти або майно, одержані від третіх осіб в рахунок відшкодування завданого внаслідок страхового випадку збитку;

9.2.18. Утримуватись від дій, що роблять неможливим здійснення права зворотної вимоги Страховика до особи, відповідальної за завдані збитки;

9.2.19. Повідомити Страховика про втрату або зміну майнового інтересу до сільськогосподарської продукції протягом 10-ти календарних днів з дати його втрати або зміни;

9.2.20. Вчиняти інші дії та/або утримуватись від вчинення дій, передбачених цими Правилами, Договором та законодавством України;

9.2.21. Забезпечити належну охорону сільськогосподарської продукції;

9.2.22. Повідомити Страховика про факти настання страхових випадків за останні 5 років, що передували року укладання Договору;

9.2.23. негайно, але не пізніше 2-х діб з дня, коли Страхувальнику стало про це відомо, повідомити Страховика про порушення досудового розслідування в кримінальному провадженні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, провадження в порядку іншого судочинства стосовно події, що має ознаки страхового випадку;

9.2.24. Ставитись до сільськогосподарської продукції так само дбайливо, якби вона було не застрахованою, не допускати дій або бездіяльності, що призвели б до настання страхового випадку;

9.2.25. Повернути Страховику отримане від нього страхове відшкодування у відповідному розмірі протягом 10-ти днів, якщо інший строк не передбачений Договором, з моменту:

9.2.25.1. Відшкодування третіми особами збитків, завданих внаслідок страхового випадку;

9.2.25.2. Виявлення обставин, які відповідно до цих Правил та/або Договору, законодавства повністю або частково позбавляють Страхувальника (Вигодонабувача) права на одержання страхового відшкодування;

9.3. Страховик має право:

9.3.1. При укладанні Договору вимагати у Страхувальника будь-яку інформацію та документи стосовно сільськогосподарської продукції, що приймається на страхування;

9.3.2. Після подання Заяви на страхування та в період дії Договору перевіряти інформацію Страхувальника щодо достовірності визначення вартості сільськогосподарської продукції, достовірності наданої Страхувальником інформації про предмет Договору, в тому числі по первинних бухгалтерських документах;

9.3.3. Відмовити у виплаті страхового відшкодування, за наявності підстав та на умовах, передбачених цими Правилами та/або Договором, та/або законодавством України;

9.3.4. Робити запити про відомості, пов'язані з страховим випадком, в компетентні органи та до інших фізичних або юридичних осіб, які володіють інформацією про обставини випадку, що має ознаки страхового випадку, а також самостійно з'ясувати причини і обставини страхового випадку;

9.3.5. У разі збільшення ступеня страхового ризику вимагати від Страхувальника сплати додаткового страхового платежу. В цьому випадку Страховик на власний розсуд або за заявою Страхувальника про зміни в ступені ризику може здійснити перерахунок страхового платежу, про що повинен повідомити в письмовій формі Страхувальника;

9.3.6. Достроково припинити дію Договору відповідно до його умов;

- 9.3.7. Проводити розслідування причин і обставин страхового випадку;
- 9.3.8. Проводити оцінку понесеного Страхувальником збитку і розрахунок суми страхового відшкодування;
- 9.3.9. Вимагати від Страхувальника та/або Вигодонабувача повернення виплаченого йому страхового відшкодування у випадку, якщо виявляться такі обставини, які відповідно до цих Правил та/або законодавства України дають Страховику право на відмову у виплаті страхового відшкодування;
- 9.3.10. Зменшити суму страхового відшкодування на суму відшкодування, сплаченого, в будь-якій формі третіми особами;
- 9.3.11. При отриманні відомостей про зміни обставин, які мають істотне значення для оцінки страхового ризику, змінювати умови Договору шляхом укладання додаткової угоди до Договору зі Страхувальником, а у разі відмови Страхувальника від укладення додаткової угоди – припинити дію Договору;
- 9.3.12. На здійснення права вимоги до особи, відповідальної за завдані збитки;
- 9.3.13. Відмовити у виплаті страхового відшкодування та припинити дію Договору, якщо Страхувальник не виконає якогось із перелічених вище обов'язків;
- 9.3.14. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права Страховика, що не суперечать законодавству України та цим Правилам;
- 9.4. Страховик зобов'язаний:**
- 9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування;
- 9.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу;
- 9.4.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (пені), розмір якої визначається умовами Договору;
- 9.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору;
- 9.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик або збільшили вартість сільськогосподарської продукції, переукласти з ним Договір шляхом укладання додаткової угоди до Договору;
- 9.4.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом;
- 9.5. Страховик та Страхувальник мають також інші права та обов'язки, визначені в інших Розділах цих Правил та/або Договору, а також передбачені законодавством України;
- 9.6. Умовами Договору можуть бути передбачені інші права Страховика та Страхувальника.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

- 10.1. При настанні події, що має ознаки страхового випадку, Страхувальник повинен здійснити наступні дії:
- 10.1.1. В строк, передбачений в Договорі, повідомити про це Страховика письмово, якщо інше не передбачено Договором;
- 10.1.2. Вжити заходів щодо рятування та збереження сільськогосподарської продукції/культур, усунення причин, які сприяють збільшенню розміру збитку;
- 10.1.3. В строк, передбачений Договором, повідомити про подію компетентні органи;
- 10.1.4. Забезпечити збереження до прибуття представника Страховика та/або експерта сільськогосподарської продукції/культур та місця події, що має ознаки страхового випадку, в тому стані, в якому вони знаходились після настання вищезазначеної події;
- Примітка:** У випадку, коли таке збереження може призвести до збільшення розміру збитків, зміна стану, в якому знаходились сільськогосподарська продукція/культура та місце події, що має ознаки страхового випадку, можлива лише за письмовою згодою Страховика.
- 10.1.5. Забезпечити можливість огляду та обстеження місця події, сільськогосподарської продукції/культури представнику Страховика та/або експерту для визначення причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, та розміру прямого збитку. Якщо Страхувальник не забезпечив представнику Страховика та/або експерту можливість огляду та обстеження сільськогосподарської продукції/культури, або створював перешкоди у визначенні обставин, характеру та розміру збитку, то Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування;
- 10.1.6. Прийняти участь в огляді та обстеженні місця події, сільськогосподарської продукції/культури, а також у визначенні причин, обставин події, що має ознаки страхового випадку, розміру прямого збитку та підписати документи, в яких зазначені причини, обставини події та розмір прямого збитку;

10.1.7. У разі укладання договору страхування сільськогосподарських тварин Страхувальник додатково зобов'язаний забезпечити збереження туш тварин, що загинули внаслідок настання події, що має ознаки страхового випадку, до прибуття представника Страховика в тому вигляді, в якому вони були після настання такої події;

10.2. Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання події, що має ознаки страхового випадку без поважних причин надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо Страхувальником не буде доведено, що він не мав можливості своєчасно повідомити Страховика;

10.3. Умовами Договору можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку;

10.4. Невиконання Страхувальником умов п.10.1. цих Правил є підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

11.1. Для отримання страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур Страхувальник/Вигодонабувач зобов'язаний надати Страховику наступні документи:

11.1.1. Письмову заяву про настання страхового випадку і виплату страхового відшкодування;

11.1.2. Копію Договору;

11.1.3. Документи, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника/Вигодонабувача;

11.1.4. Фото-, відеоматеріали, описи, ескізи, плани та/або схеми, на яких зафіксований зовнішній вигляд знищених або пошкоджених сільськогосподарських культур/насаджень/залишків після настання страхового випадку, якщо надання таких документів передбачено Договором;

11.1.5. Документи компетентних органів (ДСНС, органів внутрішніх справ, служби захисту рослин, підрозділів, тощо) про факт, причини та обставини настання події, що має ознаки страхового випадку та розмір завданого збитку;

11.1.6. Документи, що підтверджують право власності або інше законне право Страхувальника/Вигодонабувача щодо застрахованих за Договором сільськогосподарських культур;

11.1.7. Документ, який підтверджує початок досудового розслідування у кримінальному провадженні/довідку слідчого/довідку прокурора;

11.1.8. Акт огляду пошкоджених/знищених/втрачених сільськогосподарських культур, укладений Страховиком і Страхувальником, якщо такий акт складається згідно Договору;

11.1.9. Документи, що підтверджують розмір збитку;

11.1.10. Належним чином оформлені виписки з документів бухгалтерського обліку стосовно проведених технологічних операцій та понесених фактичних затрат відповідно до технології вирощування в даному регіоні на посів/висаджування та вирощування сільськогосподарської культури, застрахованої за Договором з інформацією, яка дає змогу перевіряти достовірність поданої інформації.

11.2. Для отримання страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин Страхувальник/Вигодонабувач зобов'язаний надати Страховику:

11.2.1. Письмову заяву встановленої форми про настання страхового випадку і виплату страхового відшкодування;

11.2.2. Копію Договору;

11.2.3. Документи, що дозволяють ідентифікувати особу Страхувальника/Вигодонабувача;

11.2.4. Документи, що підтверджують право на володіння твариною;

11.2.5. Довідку компетентних органів, що підтверджує факт настання події, що може бути визнана страховим випадком, із зазначенням причин та обставин її настання, та/або осіб винних в настанні страхового випадку;

11.2.6. При загибелі сільськогосподарських тварин внаслідок хвороби Страхувальник зобов'язаний надати:

11.2.6.1. Протокол розтину трупу тварини із зазначенням причин її захворювання, загибелі/падежу або вимушеного забою (евтаназії);

11.2.6.2. Акт спрямування тварини на вимушений забій (евтаназію) при наявності;

11.2.6.3. Документи, що підтверджують непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини при наявності;

11.2.6.4. Копія рішення карантинної інспекції або іншого уповноваженого ветеринарного органу про оголошення карантину в регіоні та про заходи боротьби із інфекційними хворобами;

11.2.6.5. Документи, що підтверджують витрати Страхувальника на проведення заходів щодо запобігання та зменшення збитків, в т.ч. сплату за лікування хворої тварини, медикаменти тощо;

11.2.7 При загибелі сільськогосподарських тварин внаслідок нещасного випадку Страхувальник зобов'язаний надати:

11.2.7.1. Висновок/довідку лікаря ветеринарної медицини або служби ветеринарної медицини про причини загибелі або вимушеного забою (евтаназії) тварини;

11.2.7.2. Експертний висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, якщо тварина загинула внаслідок отруєння;

11.2.7.3. Акт направлення тварини на вимушений забій (евтаназію), при наявності;

11.2.7.4. Документи, що підтверджують непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини, при наявності;

11.2.7.5. Документи, що підтверджують витрати Страхувальника на проведення заходів щодо запобігання та зменшення збитків, в т.ч. сплату за лікування хворої тварини, медикаменти тощо;

11.3. Перелік документів, що мають бути надані Страховику при настанні страхового випадку, визначається Договором;

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

12.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

12.2. Загальна сума виплат страхового відшкодування за один або декілька страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору, не може перевищувати страхової суми, зазначеної в Договорі, якщо інше не передбачено Договором;

12.3. Якщо у Договорі передбачені ліміти відповідальності за окремим видом тварин, культур, одним страховим випадком, групою страхових випадків, тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у межах встановлених лімітів відповідальності;

12.4. Якщо Страхувальник/Вигодонабувач одержав відшкодування збитків від третіх осіб, Страховик виплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами Договору, і сумою, отриманою від третіх осіб;

12.5. Договір, за яким сплачено страхове відшкодування, розмір якого менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до закінчення строку дії, якщо інше не передбачено Договором;

12.6. Якщо інше не передбачене Договором, у разі настання страхового випадку страхове відшкодування визначається у розмірі прямих збитків Страхувальника/Вигодонабувача внаслідок настання страхового випадку щодо кожної окремої культури з відрахуванням:

12.6.1. Суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Правилами і Договором;

12.6.2. Розміру франшизи, якщо вона передбачена Договором;

12.7. При настанні страхового випадку Страховик зобов'язаний у відповідності з умовами Договору здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, які повинні документально довести:

12.7.1. свій майновий інтерес у застрахованій сільськогосподарській продукції;

12.7.2. факт настання страхового випадку;

12.8. Виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі письмової заяви Страхувальника при наявності у Страховика всіх необхідних документів, зазначених у розділі 11 цих Правил, визначення обставин, причин, розміру і характеру завданого збитку, визнання Страховиком події страховим випадком та складання Страхового акту;

12.9. Після отримання повідомлення від Страхувальника/Вигодонабувача і документів про страховий випадок Страховик зобов'язаний:

12.9.1. з'ясувати обставини страхового випадку, скласти акт огляду місця події та визначити розмір збитку;

12.9.2. здійснити розрахунок суми страхового відшкодування;

12.9.3. скласти Страховий Акт;

12.9.4. здійснити виплату страхового відшкодування в строк, передбачений Договором, або у випадку відмови у виплаті страхового відшкодування – письмово повідомити Страхувальника/Вигодонабувача про відмову у виплаті страхового відшкодування, в строк, передбачений Договором, з обґрунтуванням причин відмови;

12.10. Страхове відшкодування здійснюється в розмірі прямих збитків в межах страхової суми та/або лімітів відповідальності, визначених Договором;

12.11. Якщо це передбачено Договором, Страховик здійснює відшкодування додаткових витрат, пов'язаних із страховим випадком в межах відповідних лімітів, встановлених Договором;

12.12. Страхове відшкодування не здійснюється, якщо розмір збитку не перевищує розміру франшизи;

12.13. В разі, якщо Страхувальником укладені договори страхування з іншими страховиками щодо цього предмету Договору, розмір страхового відшкодування, що підлягає виплаті Страховиком встановлюється пропорційно розміру страхової суми за цим предметом, зазначеним в укладеному Договорі, до сукупності усіх страхових сум за укладеними Страхувальником договорами страхування з іншими страховиками;

12.14. Страховик та Страхувальник мають право залучати за свій рахунок незалежних експертів до розслідування причин та обставин настання страхового випадку, визначення розміру завданих збитків;

12.15. При сплаті Страхувальником страхових платежів частинами страхове відшкодування виплачується Страховиком пропорційно до сплачених Страхувальником страхових платежів від загального страхового платежу за Договором, якщо інше не передбачено Договором;

12.16. Якщо збиток відшкодовано винною/відповідальною за збиток особою частково, Страховик виплачує різницю між сумою страхового відшкодування, згідно Договору, і сумою, відшкодованою винною/відповідальною за збиток особою;

12.17. В разі, якщо Страхувальник/Вигодонабувач своїми діями перешкоджає Страховику в здійсненні права вимоги до винної/відповідальної за збиток особи, Страховик має право відмовити Страхувальнику у здійсненні виплати страхового відшкодування;

12.18. Договір страхування сільськогосподарської продукції, за яким здійснено виплату страхового відшкодування, діє до кінця зазначеного у ньому строку дії, в розмірі різниці між страховою сумою, передбаченою Договором, і сумою виплаченого страхового відшкодування. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору припиняється;

12.19. Після виплати Страховиком страхового відшкодування, яке становить частину страхової суми, Договір зберігає чинність до закінчення строку його дії. При цьому, якщо Договором не передбачено інше, сума зобов'язань Страховика зменшується на суму виплаченого страхового відшкодування, і до наступних виплат страхових відшкодувань застосовується принцип пропорційності, тобто виплата страхового відшкодування буде здійснюватись пропорційно співвідношенню суми зобов'язань Страховика, зменшеної на суму вже проведеної виплати страхового відшкодування, до початкової страхової суми, передбаченої Договором;

12.20. У будь-якому випадку сума всіх відшкодувань, яка сплачується Страховиком при настанні страхового випадку, не може перевищувати розміру страхової суми, встановленої Договором;

12.21. Якщо Договором не передбачено інше, у разі настання страхового випадку за ризиком «протиправні дії третіх осіб» виплата страхового відшкодування здійснюється за умови надання документів про початок досудового розслідування у кримінальному провадженні, Страховик здійснює страхове відшкодування наступним чином:

12.21.1. перша частина – в розмірі, зазначеному в Договорі, – після отримання Страховиком документів про початок досудового розслідування у кримінальному провадженні;

12.21.2. друга частина – в розмірі, зазначеному в Договорі, – після отримання Страховиком документів про закінчення досудового розслідування у кримінальному провадженні, з врахуванням франшизи, протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення та після забезпечення права зворотної вимоги Страховику;

12.22. У разі початку досудового розслідування у кримінальному провадженні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства, рішення про виплату страхового відшкодування приймається після закінчення досудового розслідування (закриття кримінального провадження) або винесення судом у кримінальному провадженні вироку, або винесення постанови чи ухвали суду про застосування примусових заходів медичного характеру, або винесення постанови по справі про адміністративні правопорушення, або прийняття рішення по цивільній (господарській справі). В цьому випадку строк прийняття рішення про виплату страхового відшкодування може бути подовжений до 12 місяців, якщо інше не передбачене Договором, з дати початку досудового розслідування у кримінальному провадженні, порушення провадження у справі про адміністративні правопорушення, порушення провадження в порядку цивільного або господарського судочинства. При подачі Страхувальником або Вигодонабувачем заяви до суду, що стосується події, яка має ознаки страхового випадку, останні зобов'язані залучити Страховика в якості третьої особи без самостійних вимог. Порушення цього зобов'язання може бути підставою для відмови у виплаті страхового відшкодування;

12.23. Договором страхування сільськогосподарської продукції може бути передбачено інший порядок розрахунку та виплати страхового відшкодування, ніж той, що встановлений цими Правилами;

12.24. Особливості порядку і умов здійснення виплати страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур:

12.24.1. Якщо інше не передбачено Договору, розмір прямого збитку визначається при страхуванні посівів/насаджень сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень відкритого та/або захищеного ґрунту:

12.24.1.1. у разі повної загибелі рослин – як добуток площі посівів/насаджень загиблої сільськогосподарської культури (га) та фактичних затрат на посів/висадження та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), але не більше розміру затрат, зазначеного у Договорі;

12.24.1.2. у разі часткової загибелі/пошкодження рослин – як добуток площі посівів/насаджень загиблої сільськогосподарської культури (га), фактичних затрат на посів/висадження та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), і відсотку збитків, визначеного з урахуванням відсотку загиблих рослин сільськогосподарської культури внаслідок настання страхового випадку в загальній кількості рослин на одиницю площі сільськогосподарської культури;

12.24.1.3. у разі загибелі багаторічних насаджень - на підставі їх балансової вартості або витрат на їх посадку та вирощування;

12.24.1.4. при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень – у розмірі вартості не отриманого/недоотриманого врожаю, що розраховується як різниця між застрахованою врожайністю та фактично отриманою врожайністю на всій застрахованій площі в рік страхування, помножену на вартість одиниці продукції та застраховану площу;

12.24.2. При страхуванні сільськогосподарських культур закритого ґрунту та їх урожаю Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування за умови, що було пошкоджено саму споруду та/або засоби її комунікації, а за ризиком «крадіжка» – за наявності слідів, що підтверджують злочин, а саме: проникнення у споруди закритого ґрунту шляхом зламу дверей чи вікон, з застосуванням відмичок, підроблених ключів або інших інструментів чи технічних засобів тощо, що підтверджено компетентним органом;

12.25. Особливості порядку і умов здійснення виплати страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин:

12.25.1. Якщо інше не передбачено Договором, розмір збитку та належного до сплати страхового відшкодування розраховується, виходячи з наступного:

12.25.1.1. у разі протиправних дій третіх осіб виплата страхового відшкодування проводиться за умови початку досудового розслідування у кримінальному провадженні у розмірі прямого збитку на момент настання страхового випадку у межах страхової суми, що припадає на одну тварину цього виду за Договором, з вирахуванням франшизи;

12.25.1.2. у разі загибелі, падежу або вимушеного забою тварин страхове відшкодування здійснюється в розмірі прямого дійсного збитку на момент настання страхового випадку у межах страхової суми, що припадає на одну тварину цього виду за Договором;

12.25.1.3. у разі вимушеного забою (за розпорядженням спеціаліста ветеринарної медицини, пов'язаного з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією) страхове відшкодування здійснюється у розмірі прямого дійсного збитку на момент настання страхового випадку, але не більше страхової суми, що припадає на одну тварину цього виду за Договором, з вирахуванням суми, вирученої за здане м'ясо, шкіру, субпродукти. Вартість м'яса і шкіри визначається документом, виданим організацією, якій було продано м'ясо, субпродукти, шкіра. У разі відсутності такого документа, вартість м'яса, субпродуктів та шкіри визначається за середньоринковою вартістю на день забою тварини в регіоні, де стався страховий випадок. У разі визнання м'яса загиблих тварин непридатним для подальшого використання, Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний надати письмовий висновок державної служби ветеринарної медицини з зазначенням причини такого висновку. Якщо м'ясо визнано повністю непридатним для їжі, то з суми страхового відшкодування вартість зданого м'яса не вираховується;

12.25.2. В разі наявності придатного для вживання м'яса у вимушено забитій або загиблої тварини, для окремих видів продуктивних тварин встановлюється норматив виходу м'яса від живої ваги тварини, що може бути зазначено в Договорі;

12.25.3. Якщо Страхувальником надано довідку про здачу тварин на вимушений забій та отриману за це суму компенсації, в якій зазначена кількість реалізованого м'яса, яка є навіть меншою норми виходу, то розмір збитку розраховується виходячи з розміру страхової суми для окремої тварини, помножену на кількість забитих тварин в даному виді, з урахуванням додаткових, якщо такі передбачені Договором, витрат Страхувальника та вирахуванням придатного до споживання та реалізованого м'яса, вихід якого розраховано за вищезазначеним нормативом;

12.25.4. Додаткові витрати відшкодовуються Страховиком, якщо вони були передбачені за Договором, в межах ліміту відповідальності, зазначеного в Договорі, за умови, що ці витрати були необхідні для рятування застрахованих сільськогосподарських тварин чи з метою зменшення збитків та були попередньо погоджені Сторонами;

12.26. Розмір збитку при страхуванні бджолосімей визначається наступним чином:

12.26.1. у разі загибелі/знищення або крадіжки – в розмірі страхової суми за даним видом бджіл на одну бджолосім'ю, помножену на кількість загиблих/знищених або викрадених бджолосімей;

12.26.2. у разі пошкодження вулика – в розмірі узгодженої зі Страхувальником вартості ремонту, встановленої на підставі документа організації, що здійснила ремонт;

12.27. Розмір збитку при страхуванні хутрових звірів у випадку загибелі визначається із вирахуванням вартості шкурок, а при вимушеному забої – з вирахуванням вартості шкурок і придатного до вживання м'яса;

12.28. При втраті тварин внаслідок протиправних дій третіх осіб розмір збитку визначається окремо для кожного виду тварин в повному розмірі страхової суми для окремої тварини, помножену на кількість втрачених тварин;

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик здійснює виплату страхового відшкодування на підставі письмової заяви про виплату страхового відшкодування та страхового акта, складеного Страховиком;

13.2. З метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування Страхувальник/Вигодонабувач повинен надати Страховику документи, передбачені Договором, що підтверджують факт, причини, обставини страхового випадку та розмір понесених Страхувальником/Вигодонабувачем збитків;

13.3. Страховик з метою прийняття рішення про здійснення виплати або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування робить запити про відомості, пов'язані з настанням страхового випадку, до компетентних органів, підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини та причини настання страхового випадку;

13.4. Страховик має право відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування до одержання необхідної інформації, але не більше, ніж на 6 місяців з дня отримання заяви Страхувальника, у випадках, коли:

13.4.1. У нього з'явилися обґрунтовані сумніви стосовно наявності прав Страхувальника або іншої третьої особи, на користь якої укладено Договір, на отримання страхового відшкодування;

13.4.2. Надані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір завданих збитків;

13.4.3. Обсяг і характер пошкоджень сільськогосподарської продукції не відповідають причинам і обставинам, зазначеним Страхувальником в Заяві про настання події

13.5. Якщо інше не передбачене Договором, протягом 30-ти робочих днів з моменту одержання Страховиком від Страхувальника документів, передбачених розділом 11 цих Правил та Договором, інформації на запити Страховика до підприємств, установ та організацій, що володіють інформацією про обставини настання страхового випадку (зазначений строк рахується від дня одержання Страховиком останнього документа від Страхувальника або інформації підприємств, установ та організацій на запит), необхідних для підтвердження факту, причин, обставин і наслідків настання страхового випадку та визначення розміру збитків, Страховик:

13.5.1. Приймає рішення про здійснення виплати страхового відшкодування шляхом складання Страхового Акту і протягом 30-ти робочих днів з дня складання Страхового Акту здійснює виплату страхового відшкодування;

13.5.2. Приймає обґрунтоване рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування. Страховик письмово повідомляє Страхувальника про прийняття рішення про відмову з обґрунтуванням причин відмови протягом 10-ти робочих днів з дня прийняття такого рішення, якщо інше не передбачене умовами Договору;

14. ПІДСТАВИ ДЛЯ ВІДМОВИ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Підставою для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування в повному обсязі або частково є:

14.2. Навмисні дії Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відома в місці знаходження Майна, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника, або особи, на користь якої укладено Договір, встановлюється відповідно до законодавства України;

14.3. Вчинення Страхувальником, повнолітнім членом його родини, особою, на користь якої укладено Договір, їхніми працівниками або іншими особами, що діяли за їх дорученням (усним чи письмовим) або з їх відома, злочину, що призвів до настання страхового випадку;

14.4. Грубої необережності Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи, на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), що призвело до настання страхового випадку;

14.5. Подання Страхувальником або Вигодонабувачем неправдивих відомостей про предмет Договору, про факт, обставини або причини настання страхового випадку (події, що має ознаки страхового випадку);

14.6. Отримання Страхувальником або особою на користь якої укладено Договір, повного відшкодування збитків від третьої особи;

14.7. Несвоєчасне повідомлення Страховика та/або відповідні компетентні органи про настання страхового випадку без поважних на це причин, або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру завданих збитків;

Договором також можуть бути передбачені інші підстави для відмови, в тому числі:

14.8. Відсутність необхідних документів та/або відомостей, які підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку;

14.9. Ненадання Страхувальником документів та/або відомостей, які підтверджують факт, причини, характер або обставини настання страхового випадку та/або розмір завданого збитку, протягом строку, зазначеного у Договорі;

14.10. Невжиття Страхувальником заходів щодо запобігання або зменшення збитків, або рятування чи збереження сільськогосподарської продукції після настання страхового випадку, що призвело до знищення сільськогосподарської продукції або його додаткового пошкодження;

14.11. Неповідомлення або несвоєчасне повідомлення Страховика про всі відомі Страхувальнику обставини, що мають істотне значення для оцінки ступеню страхового ризику, в тому числі наявність подій, що збільшують вірогідність настання страхового випадку, а також якщо відбулися будь-які зміни, що, якби Сторони мали змогу це передбачити, то Договір взагалі не було б укладено, або було б укладено на інших умовах, тощо;

14.12. Невиконання чи неналежне виконання Страхувальником обов'язків, покладених на нього цими Правилами та/або Договором, законодавством України;

14.13. Якщо обсяг і характер пошкоджень сільськогосподарської продукції не відповідають причинам і обставинам заявленої події;

14.14. Якщо Страхувальник не забезпечив збереження до прибуття представника Страховика та/або експерта сільськогосподарську продукцію та місце події, що має ознаки страхового випадку, в тому стані, в якому вони знаходились після настання події, що має ознаки страхового випадку, не забезпечив можливість або чинив перешкоди при проведенні огляду та обстеження місця події, сільськогосподарської продукції для визначення факту, причин та обставин настання події, що має ознаки страхового випадку, та визначення розміру збитку;

14.15. Інші підстави, передбачені законодавством України;

14.16. Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або частково, якщо:

14.16.1. Страхувальник не усунув протягом узгодженого зі Страховиком строку обставини, що істотно підвищують ступінь ризику та про необхідність ліквідації яких Страховик повідомляв Страхувальника, якщо інше не обумовлено Договором;

14.16.2. Страховиком, правоохоронними або судовими органами буде встановлено, що Страхувальник з метою збільшення розміру збитків включив до переліку знищеної, пошкодженої сільськогосподарської продукції таку сільськогосподарську продукцію, що була знищена, пошкоджена, втрачена не внаслідок страхового випадку;

14.16.3. Не були погоджені зі Страховиком у письмовій формі зміни ступеню страхового ризику протягом дії Договору, якщо інше не передбачене Договором;

14.16.4. Дії або бездіяльність Страхувальника або повнолітнього члена його родини, особи на користь якої укладено Договір, інших осіб (їх працівників або осіб, що діяли за їх дорученням (усним або письмовим)), які перебували з їх відомою в місці знаходження сільськогосподарської продукції, що призвели до настання страхового випадку;

14.16.5. Відсутність у події, що настала, ознак страхового випадку;

14.16.6. Ненадання Страхувальником пошкоджених внаслідок страхового випадку сільськогосподарської продукції або її залишків для огляду представнику Страховика при складанні страхового акту або аварійного сертифіката, за винятком випадків, коли сільськогосподарська продукція була знищена без залишків, якщо це передбачено Договором;

14.16.7. Здійснення Страхувальником пересівання/пересаджування, заорювання, культивування, дискування, збирання врожаю чи випас худоби на пошкоджених, загиблих площах – полях (ділянках) сільськогосподарських культур без погодження зі Страховиком;

14.16.8. Порушення Страхувальником технології вирощування та догляду за сільськогосподарськими культурами, збирання врожаю, а також вимог, визначених службою захисту рослин, карантинної станції та інших компетентних органів в повному обсязі;

14.16.9. Порушення Страхувальником/Вигодонабувачем правил та норм протипожежної безпеки, правил та умов використання застрахованого об'єкту, в тому числі спеціалізованої техніки, недотримання техніки безпеки, незабезпечення охорони врожаю, посівів, насаджень, особливо садів, виноградників, розсадників та овочевих культур;

14.16.10. Передача Страхувальником сільськогосподарських культур після укладання Договору без повідомлення Страховика в оренду чи позичку;

14.16.11. Навмисного введення Страховика або його представників в оману при визначенні причин, обставин настання страхового випадку та розміру завданого збитку;

14.16.12. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником вимог компетентних органів нагляду; порушення зооветеринарних вимог щодо утримання і годівлі тварин, в проведенні ветеринарно-профілактичних заходів стосовно вакцинації сільськогосподарських тварин;

14.16.13. Договором можуть бути передбачені й інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування;

14.17. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку;

15. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

15.1. Дія Договору припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

15.1.1. закінчення строку дії;

15.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

15.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором строки. При цьому, Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору;

15.1.4. ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника-фізичної особи, за винятком випадків, передбачених Законом України «Про страхування»;

15.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

15.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору недійсним;

15.1.7. з моменту виникнення обставин, що змінюють ступінь страхового ризику, якщо Сторонами не погоджено інше;

15.1.8. При страхуванні сільськогосподарських культур:

15.1.8.1. завершення робіт по збиранню врожаю сільськогосподарських культур, коли за агротехнічними умовами даної місцевості і даного року урожай культури повинен бути вже зібраним, якщо це передбачено Договором;

15.1.8.2. виявлення в результаті спільного первинного огляду посівів під час строку дії Договору відсутності чи недостатньої кількості сходів, недосягнення рослинами відповідної фази розвитку, при цьому Договір вважається достроково припиненим у відношенні полів (ділянок), на яких спостерігаються несприятливі сходи чи їхня відсутність, якщо це передбачено Договором;

15.1.9. в інших випадках, передбачених законодавством України;

15.2. Дію Договору може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору. Про намір достроково припинити дію Договору будь-яка Сторона зобов'язана повідомити другу Сторону не пізніше, як за 30-ть календарних днів до дати припинення дії Договору, якщо інше ним передбачено;

15.2.1. У разі дострокового припинення Договору за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору крім порушення строків виплати страхового відшкодування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю;

15.2.2. У разі дострокового припинення Договору за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика зумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору, то Страховик повертає Страхувальнику страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії

Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором;

15.3. Договір вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених законодавством України.

15.4. В разі визнання Договору недійсним або неукладеним, кожна із Сторін зобов'язана повернути іншій Стороні все отримане за цим Договором, якщо інше не передбачено законодавством України;

15.5. Якщо умовами Договору передбачено сплату страхового платежу частинами, і Страхувальником не сплачено чергову частину страхового платежу у передбачений Договором строк або сплачено чергову частину страхового платежу не в повному розмірі, Договір припиняє свою дію о 24:00 годині останнього дня строку, визначеного для сплати чергової частини страхового платежу. При цьому, всі події, що мають ознаки страхового випадку, які відбулись після припинення дії Договору, не визнаються страховими, а збитки, пов'язані з їх настанням, Страховиком не відшкодовуються. Якщо Страхувальником сплачено прострочену частину страхового платежу в повному розмірі після припинення дії Договору, останній за згодою Страховика вважається поновленим на тих самих умовах з дати, наступної за датою надходження чергового страхового платежу в повному розмірі на рахунок Страховика без зміни строку дії

16. ПРАВО ВИМОГИ СТРАХОВИКА ДО ОСОБИ, ВІДПОВІДАЛЬНОЇ ЗА ЗАВДАНІ ЗБИТКИ

16.1. До Страховика, після виплати страхового відшкодування за Договором, в межах фактичних затрат переходить право вимоги, яке Страхувальник або інша особа, що одержала страхове відшкодування, має до особи, відповідальної за завданий збиток;

16.2. Страхувальник (або інша особа, що одержала страхове відшкодування) зобов'язаний передати право вимоги Страховику по отриманому страховому відшкодуванню та документи, що підтверджують право вимоги Страхувальника (або іншої особи, що одержала страхове відшкодування) до осіб, відповідальних за заподіяну шкоду сільськогосподарській продукції;

16.3. У випадку повного або часткового відшкодування Страхувальнику особою, відповідальною за завданий збиток після отримання останнім страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний повернути Страховику протягом 10-ти робочих днів з моменту отримання повного або часткового відшкодування Страхувальнику особою, відповідальною за завданий збиток, отримане страхове відшкодування в межах сплаченої особою, відповідальною за завданий збиток, суми.

17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

17.1. За невиконання або неналежне виконання умов Договору Сторони несуть відповідальність, передбачену Договором та законодавством України;

17.2. Всі спори та розбіжності, які виникають з Договору, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а у разі недосягнення згоди – в судовому порядку відповідно до законодавства України.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

18.1. Правовідносини Сторін, пов'язані з добровільним страхуванням сільськогосподарської продукції, регулюються законодавством України, цими Правилами, навіть якщо це не зазначено в Договорі;

18.2. В Договорі Сторонами можуть бути передбачені інші особливі умови;

18.3. Права та обов'язки Страховика та Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні виплати страхового відшкодування, зазначені в цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», передбачаються в Договорі;

СТРАХОВІ ТАРИФИ

1. Базові страхові тарифи зі страхування посівів/насаджень культури

(строк дії Договору – 1 рік, але не більше одного сезону/циклу вирощування однієї культури/групи культур)

Таблиця 1

№ п/п	Страхові ризики	Страхові тарифи, % страхової суми
1	Заморозок	0,40
2	Мороз	0,20
3	Землетрус	0,25
4	Видування	0,15
5	Повінь	0,20
6	Зимова засуха	0,15
7	Випадіння рослин	0,30
8	Ожеледь	0,40
9	Вимерзання	0,40
10	Град	0,50
11	Сильний вітер	0,50
12	Удар блискавки	0,20
13	Земельний або земельно-водний селі	0,01
14	Земельний зсув	0,10
15	Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню, або заводненню	0,50
16	Епіфітотійний розвиток хвороб рослин	0,25
17	Епіфітотійне розмноження шкідників рослин	0,25
18	Протиправні дії третіх осіб	0,20
19	Вимокання	0,30
20	Випирання	0,40
21	Випрівання	0,30
22	Вторинні хвороби рослин	0,20
23	Грунтова кірка	0,20
24	Сильний дощ	0,10
25	Паводок	0,40
26	Пилова буря	0,45
27	Лавина	0,30
28	Льодова кірка	0,30
29	Смерч	0,10
30	Тривалі дощі	0,10
32	Шквал	0,15
32	Пожежа	0,20
33	Будь-яка події, що настала протягом строку дії Договору страхування	0,40
Разом		8,86

2. Базові страхові тарифи зі страхування врожаю культур

(строк дії Договору страхування – 1 рік, але не більше одного сезону (циклу) вирощування однієї культури (групи культур))

Таблиця 2

№ п/п	Страхові ризики	Страхові тарифи, % страхової суми
1	Заморозок	0,30
2	Мороз	0,40
3	Землетрус	0,10
4	Видування	0,20

№ п/п	Страхові ризики	Страхові тарифи, % страхової суми
5	Повінь	0,30
6	Зимова засуха	0,25
7	Випадіння рослин	0,20
8	Ожеледь	0,30
9	Вимерзання	0,30
10	Град	0,40
11	Сильний вітер	0,40
12	Удар блискавки	0,20
13	Земельний або земельно-водний сель	0,10
14	Земельний зсув	0,01
15	Зневоднення на землях, що підлягають примусовому зрошенню, або заводненню	0,50
16	Епіфітотійний розвиток хвороб рослин	0,50
17	Епіфітотійне розмноження шкідників рослин	0,50
18	Протиправні дії третіх осіб	0,70
19	Вимокання	0,30
20	Випирання	0,30
21	Випрівання	0,30
22	Вторинні хвороби рослин	0,50
23	Грунтова кірка	0,50
24	Сильний дощ	0,20
25	Паводок	0,10
26	Пилова буря	0,10
27	Лавина	0,01
28	Льодова кірка	0,10
29	Смерч	0,30
30	Тривалі дощі	0,50
31	Шквал	0,50
32	Пожежа	0,40
33	Будь-яка подія, що настала протягом строку дії Договору страхування	0,40
Разом		10,17

3. Базові річні страхові тарифи при страхуванні тварин

Таблиця 3

Вид тварин	Страхові ризики									Інший ризик
	Хвороби	Стихійні лиха	Пожежа	Вибух	Нещасний випадок	Протиправні дії третіх осіб	Патологічні пологи	Аварійні випадки	Вимушений забій за розпорядженням державної ветеринарної служби	
Велика рогата худоба	2,20	0,10	0,8	0,7	0,20	0,70	1,80	0,20	1,20	0,25
Дрібна рогата худоба	1,80	0,14	0,02	0,02	0,16	0,10	1,20	0,24	0,75	0,12
Свині	2,70	0,10	0,8	0,7	0,10	0,20	1,30	0,25	1,30	0,35
Коні	2,00	0,40	0,05	0,03	0,66	0,65	1,60	0,18	0,65	0,18
Хутрові звірі	2,10	0,08	0,07	0,05	0,06	0,15	1,10	0,30	0,65	0,42
Птиця	3,20	0,32	0,17	0,13	0,10	0,10	-	0,50	0,95	0,53

інші тварини сільськогосподар ського призначення	2,5	0,28	0,08	0,06	0,32	0,45	0,80	0,40	0,50	0,51
тварини іншого призначення	3,4	0,09	0,05	0,04	0,94	0,30	0,60	0,30	0,45	0,50

4. При укладанні Договору страхування на строк менше одного року для розрахування страхового тарифу стосовується коефіцієнт короткостроковості Кк, який визначається згідно з таблицею 4.

Коефіцієнт короткостроковості залежно від строку дії Договору страхування

Таблиця 4

Строк дії Договору страхування	Коефіцієнт Кк
1 місяць	0,20
2 місяці	0,35
3 місяці	0,50
4 місяці	0,60
5 місяців	0,65
6 місяців	0,70
7 місяців	0,75
8 місяців	0,80
9 місяців	0,85
10 місяців	0,90
11 місяців	0,95
12 місяців	1,00

5. Предметом Договору страхування, якщо це передбачене Договором, можуть бути також майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з розумними і доцільними витратами, які він повинен здійснити при настанні страхового випадку, а саме:

Таблиця 5

п/п	Види витрат (пп.2.4.1 – 2.4.4 цих Правил)	Страховий тариф, %
1	2.4.1. Всі необхідні і доцільно здійснені витрати по рятуванню сільськогосподарської продукції, а також по зменшенню та/або запобіганню збитку і встановленню його розміру;	0,1
2	2.4.2. Витрат на лікування сільськогосподарських тварин у зв'язку з захворюванням чи травмою;	0,15
3	2.4.3. Збитків у разі неможливості використання сільськогосподарських тварин за призначенням (для племінних тварин);	0,15
4	2.4.4. Інші витрати, що повинен здійснити Страхувальник при настанні страхового випадку;	0,2

6. Виходячи із ступеню страхового ризику при встановленні ставки страхового тарифу можливе застосування знижуючого (від 1,0 до 0,01) або підвищуючого (від 1,0 до 10,0) коефіцієнтів, враховуючи фактори, що збільшують або зменшують вірогідність настання страхового випадку;

7. Нормативні витрати на ведення справи за цими Правилами складають 60% в структурі вищенаведених витрат.

Тариф
том № 02-032 від 15.05.2018р.

Борець В.А.

Усього в цьому документі пронумеровано,
прошито, скріплено печаткою та підписом
двома шм. аркушів

Голова Правління ПрАТ «СК «МИР»

